

Ủy ban Nhân dân huyện Cần Giờ
Trường Tiểu học Dơi Lầu

Môn
TIẾNG VIỆT

Năm học: 2022-2023

A decorative border of roses surrounds the central text. On the left, there are four large pink roses arranged vertically. At the top, there are three large pink roses followed by a row of six smaller yellow roses. On the right, there are four yellow roses arranged vertically. At the bottom, there are four yellow roses. Long green leaves are interspersed among the roses, particularly on the right and bottom sides.

KHỞI ĐỘNG

Trò chơi

Thử tài trí nhớ

Câu hỏi 1:

Hội thổi cơm thi ở Đồng Vân bắt nguồn từ đâu ?

Từ các cuộc truy quân đánh giặc của người Việt cổ bên bờ sông Đáy xưa

Câu hỏi 2:

Vừa nấu cơm, các đội thi vừa làm gì ?

**Đan xen nhau uốn lượn trên sân đình
trong sự cổ vũ của những người xem hội.**

Câu hỏi 3:

Ban giám khảo chấm điểm ở Hội thi thổi cơm theo những tiêu chí nào?

Cơm trắng, thơm, dẻo, không có cháy

Câu hỏi 4:

Qua bài văn, tác giả thể hiện tình cảm gì với nét đẹp cổ truyền trong sinh hoạt văn hóa của dân tộc?

Ca ngợi, trân trọng và tự hào về những nét đẹp cổ truyền trong phong tục và sinh hoạt văn hóa của dân tộc.

Thứ Hai, ngày 20 tháng 3 năm 2023

Tiếng Việt(tiết 1)

Bài 27A

NÉT ĐẸP XƯA VÀ NAY

Mục tiêu:

- Đọc-hiểu bài *Tranh làng Hồ*.

Trang 95 SGK

A. Hoạt động cơ bản

Nhiệm vụ 1: Quan sát các bức tranh SGK/95 và trả lời câu hỏi:

a) Mỗi bức tranh vẽ gì ?

b) Em thích bức tranh nào nhất ?

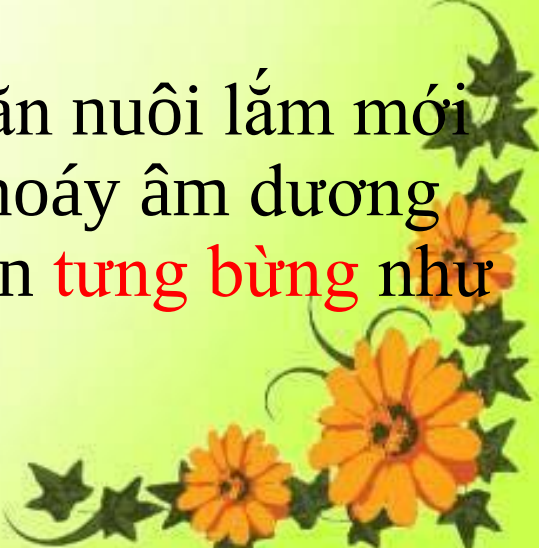
Nhiệm vụ 2: Nghe thầy (cô) đọc bài các em
theo dõi SGK/96.

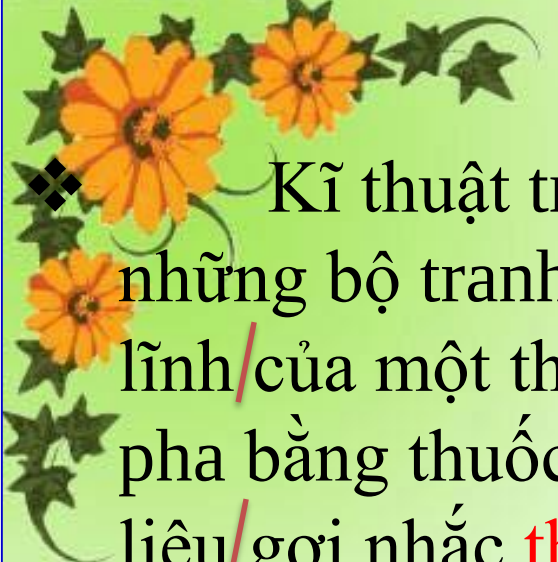

Tranh làng Hồ (Theo Nguyễn Tuân)

✦ Từ ngày còn ít tuổi, tôi **đã thích** những tranh lợn, gà, chuột, ếch, tranh cây dừa, tranh tổ nữ của làng Hồ. Mỗi lần Tết đến, đứng trước những cái chiếu bày tranh làng Hồ/giải trên các lễ phố Hà Nội, lòng tôi **thấm thía** một nỗi biết ơn/đối với những người **nghệ sĩ tạo hình** của nhân dân. Họ đã đem vào cuộc sống một cách nhìn **thuần phác**, càng ngắm/càng thấy **đậm đà, lành mạnh, hóm hỉnh** và **tươi vui**.

Phải yêu mến cuộc đời tròng trọt, chăn nuôi lắm mới khắc được những tranh lợn ráy/có những khoáy âm dương rất **có duyên**, mới vẽ được những đàn gà con **tưng bừng** như ca múa bên gà mái mẹ.

❖ Kỹ thuật tranh làng Hồ/đã đạt tới sự trang trí **tinh tế**: những bộ tranh tổ nữ áo màu, quần hoa chanh nền đen lĩnh/của một thứ màu đen rất Việt Nam. Màu đen không pha bằng thuốc/mà luyện bằng bột than của những chất liệu/gọi nhắc **thiết tha** đến đồng quê đất nước: chất rơm nếp, than của cối chiếu và than của lá tre mùa thu rụng lá. Cái màu trắng điệp/cũng là một sự sáng tạo góp phần vào kho tàng màu sắc của dân tộc trong hội họa. Màu trắng ấy/càng ngấm càng ưa nhìn; những hạt cát của điệp trắng/nhấp nhánh muôn ngàn hạt phấn/làm tăng thêm vẻ **thâm thúy** cho khuôn mặt, tăng thêm **sống động** cho dáng người trong tranh.

(*Theo Nguyễn Tuân*)

Tranh làng Hồ

(Theo Nguyễn Tuân)

Bài văn chia thành 3 đoạn:

- **Đoạn 1:** Từ “Ngày còn ít tuổi.....tươi vui”.
- **Đoạn 2:** Từ “Phải yêu mến.....gà mái mẹ”.
- **Đoạn 3:** Từ “Kĩ thuật tranh làng Hồ....dáng người trong tranh”.

Nhiệm vụ 3: Thay nhau đọc từ ngữ và lời giải nghĩa.

- **Làng Hồ**: làng Đông Hồ thuộc huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh, có nghề làm tranh từ lâu đời. Tranh làng Hồ in trên giấy dó được nhiều người ưa thích.
- **Tranh tố nữ**: tranh vẽ người con gái đẹp.
- **Nghệ sĩ tạo hình**: người chuyên vẽ tranh, tạc tượng,....
- **Thuần phác**: chất phác, mộc mạc,...
- **Tranh lợn ráy**: tranh vẽ con lợn đứng bên bụi ráy (một thứ cây trồng ở nơi đất ẩm, gần giống cây khoai sọ, dùng làm thức ăn cho lợn).
- **Khoáy âm dương**: khoáy vẽ trên mình con lợn trong tranh, hình tròn, giữa có nét cong như chữ S chia hình tròn thành hai mảng-một mảng màu trắng (dương) và một mảng màu tối (âm).
- **Lĩnh**: một thứ lụa đen bóng.
- **Màu trắng điệp**: màu trắng do bột lấy ở vỏ sò, vỏ điệp ở biển trộn với hồ loãng nấu bằng bột gạo nếp tạo thành.

Làng Hồ: làng Đông Hồ thuộc huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh, có nghề làm tranh từ lâu đời.

Tranh tố nữ

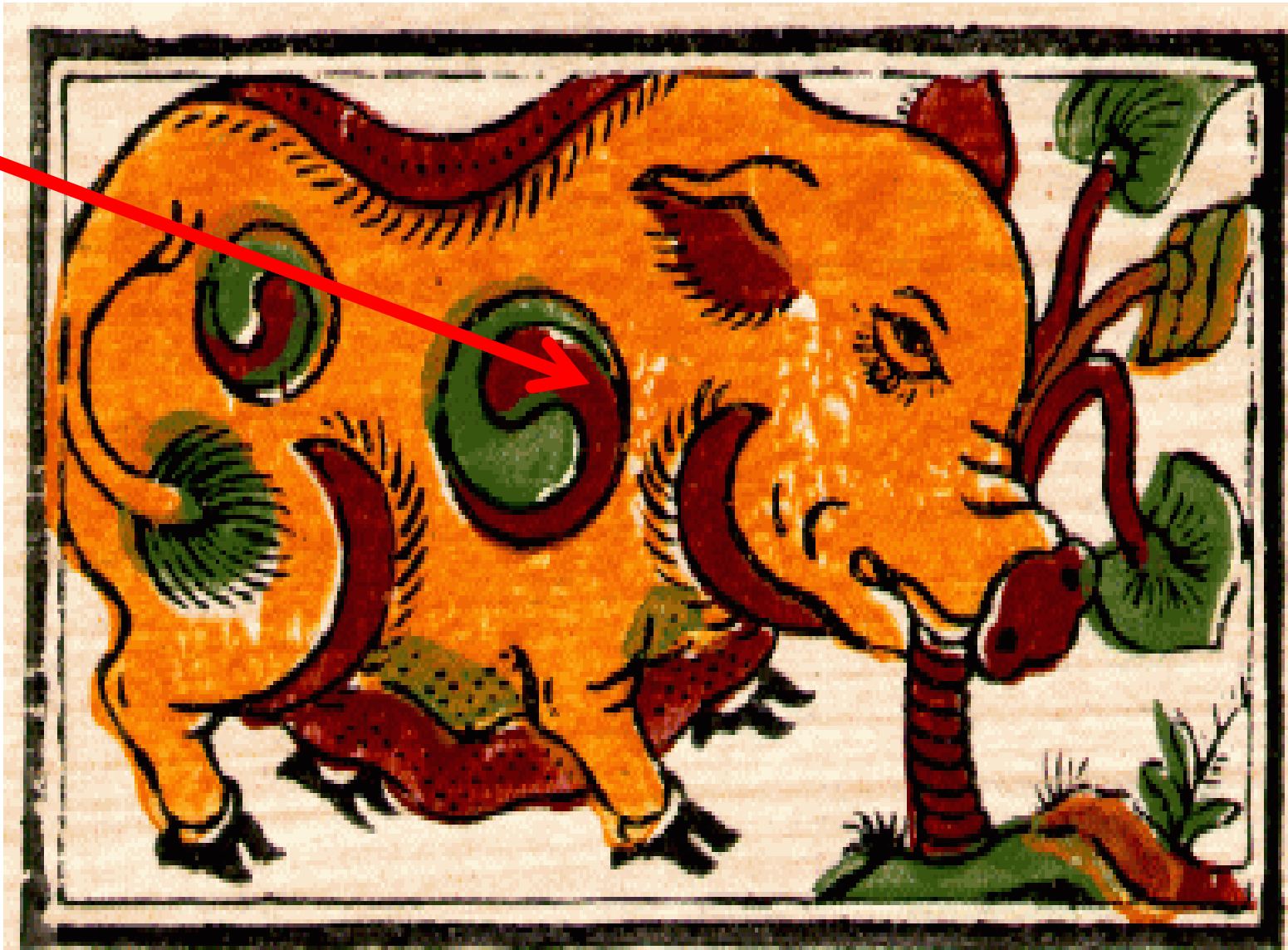

Nghệ sĩ tạo hình

Tranh lợn ráy

Khoáy
âm
dương

Nhiệm vụ 4: Cùng luyện đọc.

Mỗi em đọc một đoạn, nối tiếp nhau
đến hết bài.

Học sinh lắng nghe,
nhận xét khi nhóm bạn đọc xong một
lượt.

Nhiệm vụ 5: Cùng thảo luận và trả lời câu hỏi.

1) Hãy kể tên một số bức tranh làng Hồ lấy đề tài trong cuộc sống hằng ngày của làng quê Việt Nam ?

Tranh vẽ lợn, gà, chuột, ếch, cây dừa, tranh tổ nữ

Tranh làng Hồ

(Theo Nguyễn Tuân)

⇒ Làng Hồ là một làng nghề truyền thống, chuyên vẽ, khắc tranh dân gian. Những nghệ sĩ dân gian làng Hồ từ bao đời nay đã kế tục và phát huy nghề truyền thống của làng. Thiết tha yêu mến quê hương nên tranh của họ sống động, vui tươi, gắn liền với cuộc sống hàng ngày của làng quê Việt Nam.

Nội dung của đoạn văn trên
nói lên điều gì ?

⇒ Đoạn văn nói lên lòng biết ơn của tác giả đối với những người nghệ sĩ tạo hình của nhân dân.

2) Kỹ thuật tạo màu trong tranh làng Hồ có gì đặc biệt ?

Màu đen không pha bằng thuốc mà luyện bằng bột than của rơm bếp, cối chiếu, lá tre mùa thu, màu trắng điệp làm bằng bột vỏ sò trộn với hồ nếp, “nhấp nhánh muôn ngàn hạt phấn”

Rơm bếp

Phần ngọn của cây lúa đem phơi khô dùng làm chất đốt

3) Tìm những từ ngữ ở đoạn 2 và đoạn 3 thể hiện sự đánh giá của tác giả đối với tranh làng Hồ ?

- Tranh lợn ráy có những khoáy âm dương	-> rất có duyên
- Tranh vẽ đàn gà con	-> từng bừng như ca múa bên gà mái mẹ.
- Kỹ thuật tranh	-> đã đạt tới sự trang trí tinh tế
- Màu trắng điệp	-> là một sự sáng tạo góp phần vào kho tàng màu sắc của dân tộc trong hội họa

4) Vì sao tác giả biết ơn những người nghệ sĩ dân gian làng Hồ ?

- Vì những người nghệ sĩ dân gian làng Hồ đã vẽ những bức tranh rất đẹp, rất sinh động, lành mạnh, hóm hỉnh và vui tươi. Vì họ đã đem vào tranh những cảnh vật càng ngắm càng thấy đậm đà, họ đã sáng tạo nên kĩ thuật vẽ tranh và pha màu tinh tế, đặc sắc.

⇒ Yêu mến cuộc đời và quê hương, nghệ sĩ dân gian làng Hồ đã tạo nên những bức tranh có nội dung sinh động, kỹ thuật tinh tế. Những người tạo nên những bức tranh đó xứng đáng với tên gọi trân trọng – những người nghệ sĩ tạo hình của nhân dân.

Nội dung chính của đoạn văn 2 và đoạn văn 3 nói lên điều gì ?

⇒ Đoạn văn 2 và đoạn văn 3 nói lên tình yêu quê hương và kỹ thuật tinh tế của những người nghệ sĩ tạo hình.

- Qua bài văn tác giả muốn nói lên điều gì ?

Nội dung

Bài văn ca ngợi những nghệ sĩ làng Hồ đã tạo ra những vật phẩm văn hóa truyền thống đặc sắc của dân tộc và nhắn nhủ mọi người hãy biết quý trọng, giữ gìn những nét đẹp cổ truyền của văn hóa dân tộc.

Nhiệm vụ 6: Luyện đọc theo cảm nhận bài văn.

Đọc với giọng rõ ràng, rành mạch, dứt khoát giữa các câu, lưu ý cách nhấn giọng, ngắt giọng.

Tranh làng Hồ

(Theo Nguyễn Tuân)

Từ ngày còn ít tuổi, tôi **đã thích** những tranh lợn, gà, chuột, ếch, tranh cây dừa, tranh tổ nữ của làng Hồ. Mỗi lần Tết đến, đứng trước những cái chiếu bày tranh làng Hồ giải trên các lề phố Hà Nội, lòng tôi **thấm thía** một nỗi biết ơn đối với những người **nghệ sĩ tạo hình** của nhân dân. Họ đã đem vào cuộc sống một cách nhìn **thuần phác**, càng ngắm càng thấy **đậm đà, lành mạnh, hóm hỉnh** và **tươi vui**.

Kể tên một số làng nghề truyền thống ở Việt Nam mà em biết ?

Làng nghề bánh trắng (Phú Hòa Đông)

Gốm sứ Lái Thiêu (Bình Dương)

Nghề làm nón lá Huế

Làng nghề hoa giấy Thanh Tiên thuộc xã Phú Mậu,
Huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế.

Lụa Vạn Phúc

Gốm sứ Bát Tràng

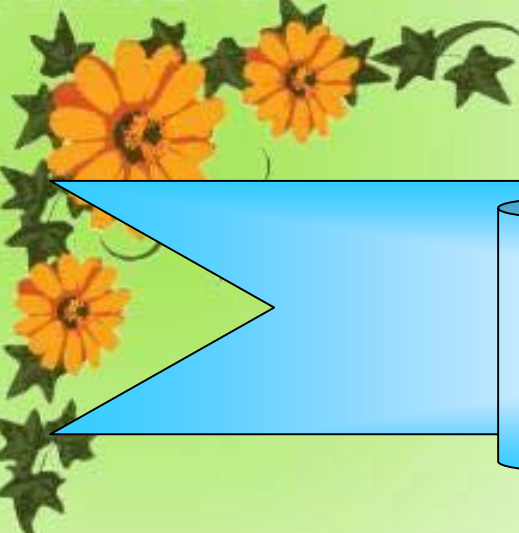

Gốm sứ Đông Triều

Túi cơi Ninh Bình

Dặn dò:

-Về luyện đọc lại bài.

-Chuẩn bị: Bài 27A. Nét đẹp xưa và nay.(tiết 2)

Giờ học đến đây kết thúc

CHÚC CÁC EM CHĂM NGOAN HỌC GIỎI

